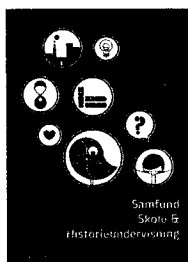

Historien om historieundervisningen

Historieundervisningens historie er også Danmarkshistorie og skolehistorie. Også nu, hvor nationalromantisk kanontænkning gennemsyrrer faget.

Af **Sten Larsen**

Posthumt er Vagn Oluf Nielsen udkommet med sin sidste bog. I foråret 2008 nåede forfatteren at skrive forordet, men ikke at færdiggøre alle kapitler i bogen. En cancer indhentede ham om sommeren samme

år. Kun takket være en kollega (Bernard Eric Jensen, som også har skrevet bogens efterskrift), en ekstern historiker - og ikke mindst Vagn Oluf Nielsens enke - er bogen overhovedet blevet en realitet.

Og tak for det, for med denne bog og hans bog »Hvad vil vi med historie i folkeskolen?« fra 2002 har vi alt i alt et fint kronologisk overblik over historieundervisningens historie i Danmark. Som udgangspunkt er det guld værd i for eksempel en studiemæssig sammenhæng.

Vagn Oluf Nielsens sidste bog er en hybrid mellem en fremstilling af andres og egen forskning. Temmelig klart opdelt. Det er således bogens afsnit, der handler direkte om historieundervisningens historie, der er forfatterens mest originale bidrag - svarende til cirka en tredjedel af den omfangsrige bog på næsten 600 sider.

Bogens konsekvent gennemførte tænkning er, at historiefagets udvikling selvfølgelig ikke står alene, men bestemmes af samfund og skole - og derfor er broderparten af bogen en beskrivelse af denne kontekst. Danmarkshistorie og skolehistorie.

Fra 1770'erne til 1970'erne får vi mulighed for at følge historiefagets udvikling tæt, og det sker på baggrund af en periodisering af de år, bogen omhandler. Konkret er de cirka 200 år opdelt i fire tidsepoker. For hver epoke går forfatteren systematisk til værks; der bliver trukket tråde fra den samfundsmæssige udvikling til fagets

faktiske udformning, fagets formål og indhold diskuteres ligesom undervisnings- og arbejdsformer. Også læreruddannelsens historiefag er taget med.

Man behøver ikke at være specielt nørdet for at synes, at et fags opståen og udvikling er interessant stof. Det er for eksempel et meget spændende og relevant perspektiv på nutidens forestillinger om historieundervisning at blive ført tilbage til en tid, hvor historie end ikke er et selvstændigt fag på skemaet. Da Danmark i 1864 nationalt blev trængt og endda bogstavelig talt mindre, popper hvad udad tabes skal indad vindes-forestillingen op på måder, som handler om langt mere end opdyrkning af ellers smuk jysk hede. Der blev brug for at opdrage børn til national stolthed og fædrelandskærlighed, og det var da også hovedformålet med faget, da det ved indgangen til 1900-tallet blev et regulært skemafag. Fagets nationalromantiske tilbøjeligheder holdt sig fint indtil midten af 1900-tallet, hvor en mere kundskabsorienteret forståelse endelig tog over.

Hvordan skriver nutidens temmelig nationalromantiske kanontænkning sig ind i historieundervisningens historie? Hvad er det i nutiden, der skal »indad vindes«? Kan man måske spørge.

Mange husker Vagn Oluf Nielsen fra utallige kurser og foredrag - og fra hans undervisning. Og mange savner ham givet også. Bogen her var et hjertebarn for ham, og det er rart at vide, at den er på gaden. Tak.

Samfund, Skole & Historieundervisning 1770'erne - 1970'erne

Af **Vagn Oluf Nielsen**. 582 sider, 398 kroner. Billesø og Baltzer